

[Rahbæk Møller]

toriet. Derfor må det være naturligt at bede regeringen komme med udspil, som vi så kan tage stilling til.

Også ansættelsesprocedurerne spiller en rolle for at sikre både uafhængighed og videnskabelige kvalifikationer. En yderst uheldig ansættelsessag for nylig på Socialforskningsinstituttet viser, at der er behov for yderligere regler. Som bekendt tilsidesatte bestyrelsen et enigt bedømmelsesudvalg med den begrundelse, at dels kunne bestyrelsen ikke læse indenad, dels lagde bestyrelsen vægt på kvalifikationer, der ikke fremgik af stillingsopslaget. Denne affære, der da også blev påtalt af ombudsmanden samt af Folketingets udvalg angående videnskabelig forskning, understreger behovet for klarere regler. Disse regler bør i samme omfang som ansættelsesreglerne på universiteterne sikre videnskabelige kvalifikationer, men skulle dog helst ikke gøre ansættelsessagerne slet så langsomme.

For yderligere at markere, at forskerne ikke er ministerielle embedsmænd, bør hvert institut forsynes med en selvstændig bestyrelse, så det tydeligt fremgår, at den enkelte forsker ikke kan pålægges tjenstlige forpligtelser fra ministeriernes side overhovedet, og at institutioner som sådan kun kan pålægges tjenstlige forpligtelser inden for de dertil fastsatte økonomiske rammer.

I denne forbindelse er det nødvendigt at understrege, at det ikke er tilstrækkeligt at sikre forskningens frihed ved at frigøre institutioner fra ministerierne, hvis det blot betyder, at de underlægges nogle organisationer. Landbrugets sektorforskningsinstitutioner, der i det væsentligste styres af landbrugsorganisationerne, er tydelige eksempler på, at organisationsstyring ikke er bedre.

Endelig vil jeg berøre et emne, som vedrører både sektorforskningen og forskningen på andre offentlige forskningsinstitutioner, nemlig patentspørgsmålene.

Her har vi den ejendommelige regel, at patenter tilhører forskeren, selv om forskning er udført i arbejdstiden. Det har medført alt for lidt interesse fra institutionernes side for at udtage patenter. I enkelte tilfælde, hvor forskeren selv har fundet det naturligt, at patentindtægterne gik til forskningen på den institution, der har betalt for forskningen på patenterne, er de løbet ind i besværlige skat-

teproblemer. Også den sag bør der gøres noget ved.

Intet af det, jeg har sagt, er særlig nyt eller revolutionerende. Planlægningsrådet for Forskningen har for længst gjort opmærksom på problemet, og som nævnt i indledningen har Undervisningsministeriet også arbejdet med sagen, men tilsyneladende er regeringen handlingslammet, og så må Folketinget jo gribe ind.

Jeg skal derfor på vegne af Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet Folketinget pålægger undervisningsministeren inden 1. april 1987 at give udvalget angående videnskabelig forskning en redegørelse for, hvorledes kvaliteten i sektorforskningen kan styrkes gennem udskillelse af programbevillinger til sektorministerier og af basisbevillinger til uafhængig langsigtet forskning til sektorforskningsinstitutionerne, etablering af bestyrelser med selvstændige beføjelser for hver institution, fagligt mere betryggende ansættelsesprocedurer samt ytrings- og publiceringsfrihed for medarbejderne og regler for udtagelse af patenter, går Tinget over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordenforslag nr. D 16).

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår i forhandlingen.

Jytte Hilden (S):

Jeg skal starte med uden blusel og uden at rødme at rose undervisningsministeren for den tale, som han holdt om ministeriernes problemer med sektorforskningen. Ministeren er jo minister for forskningen, og jeg er helt sikker på, at det arbejde, som nu er blevet sat i gang, vil blive fortsat på en konstruktiv måde. Det var efter Socialdemokratiets mening en god tale. Det tyder på, at ministeren har lyttet og lyttet intenst til tidens toner og til de ting, som vi har sagt i det sidste års tid om præcis dette problem.